

Сорока А.А., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Вергун А.М., к.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ

Під час активного розвитку інформаційних систем і цифровізації різних процесів економіки, дуже важливим стає питання забезпечення інформаційного захисту установ різних рівнів. Перш за все, безпечними називають певні умови, за яких складна система під дією зовнішніх і внутрішніх факторів впливу не зазнає негативного впливу чи змін.

Поняття «інформація» закріплено на державному рівні у 1 статті Закону України «Про інформацію», а також у ч. 1 ст. 200 Цивільного кодексу України, згідно з якими інформація – це будь-які відомості та/або дані, що можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1, 2]. Також згідно зі статтею 1 Закону України «Про інформацію» захист інформації – це сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних й інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї [1].

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації [3]. У свою чергу, інформація з обмеженим доступом – це дані конфіденційного чи таємного змісту, чий правовий статус закріплено на законодавчому рівні та доступ до яких обмежений їх власником або

уповноваженою ним особою. У той же час, конфіденційна інформація – це дані, якими володіють, користуються чи розпоряджаються та можуть поширювати окремі фізичні чи юридичні особи за власним бажанням у відповідності до передбачених ними умов.

Виходячи з цього, певні види інформації потребують цілеспрямованого захисту, оскільки від рівня захищеності конфіденційної інформації суб'єкта господарювання, у тому числі фінансово-кредитних установ, залежить його безпека, що особливо актуально в цифрову епоху. Кажучи іншими словами, для організації безперервної та продуктивної роботи підприємства, установи чи організації необхідно створити відповідні умови для забезпечення інформаційної безпеки.

Оскільки у сучасній науковій літературі пропонується декілька понятійних визначень інформаційної безпеки, доцільно розглянути деякі з них та узагальнити. Так, на думку Гаврильціва М. Т., інформаційна безпека являє собою складне, багаторівневе явище, на стан і перспективи розвитку якого мають вплив не лише зовнішні, але й внутрішні чинники [4]. Іншу думку має Ніщименко О. А., який стверджує, що інформаційна безпека – це стан захищеності інформаційної інфраструктури, який забезпечує сталий розвиток особистості, суспільства та держави [5].

На сучасному етапі розвитку інформаційних і комп'ютерних систем з інформаційною безпекою дуже тісно пов'язана комп'ютерна злочинність. В епоху технологічного прогресу при активному розвитку інтернету важливим постає питання небезпеки хакерських атак і злиття конфіденційних і таємних даних у мережу. Тож, аби захистити свою інформацію, установи мають подбати про нові засоби та методи захисту. Так, Тихомиров О. О. виділяє такі основні стадії діяльності з протидії загрозам інформаційних систем [6]: моніторинг інформаційної сфери, ранжування виявлених загроз, профілактика та попередження негативного впливу виявлених загроз і протидія їм.

Таким чином, враховуючи системність характеру інформаційної безпеки, її забезпечення доцільно охарактеризувати як комплексний і цілісний вид діяльності зі специфічними та винятковими вимогами до його структури.

В умовах глобалізаційних процесів та щохвилини зростаючому впливу інформаційних технологій на формування інформаційного простору на міжнародній арені та в Україні питання інформаційної безпеки постає на першому місці, адже інформація дійсно стала однією з головних категорій, що впливають практично на всі сфери діяльності держави: від політики до економіки та культури. Тому важливими на цей час є питання, що належать до інформаційної сфери та їх впливи на економіку. Для активного формування, розвитку та захисту національного інформаційного простору та ресурсів мають використовуватися адекватні методи і засоби, які базуються на відповідних сучасних інформаційно-аналітичних технологіях, яким на сьогодні приділяється мало уваги на державному рівні.

Література

1. Закон України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
4. Гаврильців М. Т. Інформаційна безпека держави в системі національної безпеки України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. с. 200-203. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-2/52>.
5. Ніщименко О. А. Інформаційна безпека України на сучасному етапі розвитку держави і суспільства. *Наше право*. 2016. № 1. С. 17-23.
6. Тихомиров О. О. Класифікації забезпечення інформаційної безпеки. URL: <http://www.law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-1-2011/29.pdf>.